ESPERANTO EN AFRIKO

Numero 12
(2010: 1)

Bulteno de la Afrika Komisiono de UEA

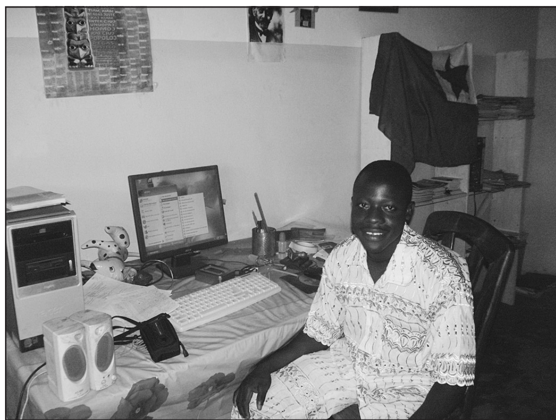
Karaj gelegantoj,

La jaro 2009, riĉa je diversaj kaj ĉiuspecaj agadoj, ĉu por Esperanto, ĉu por la komunumo en kelkaj landoj pere de Esperanto, ĵus finiĝis. La redaktantaro deziras unue kapti la okazon por danki ĉiujn, kiuj dum la ĵus pasinta jaro kontribuis al aperigo kaj realigo de la bultenoj de la afrika agado, ĉu per verkado de artikoloj, ĉu per konsiloj ĉiuspecaj. Ĝi ankaŭ deziras ĉion bonan por la nova jaro 2010 al la tuta Esperanto-komunumo. Ĉiuj konstruivaj kritikoj estas ĉiam bonvenaj. La unua numero de la bulteno por la nova jaro prezentas ne nur lokajn agadojn, sed ankaŭ ĉiuspecajn individuajn. Agadraportoj de kelkaj landaj kaj lokaj grupoj estas legeblaj. Aparta atento estas dediĉita al la temo "diskriminacio". Alian okazon kaptas la redaktantaro por prezenti la Afrikan Oficejon de UEA kaj ties volontulon. La rubriko "Esperanto kaj afrikanoj" permesas al la Esperanto-komunumo scii pri sinteno de afrikanoj rilate al la lingvo.

La redaktantaro

***

AFRIKA OFICEJO DE UEA

La Afrika Oficejo (AO) de UEA en Benino estas dependa branĉo de la Centra Oficejo de UEA. En tiu senco ĝi transprenas kelkajn taskojn kiujn antaŭe plenumis nur la CO. Inter ili menciindas sendado de lernmaterialoj al afrikanoj, aperigo de la bulteno de la Afrika Komisiono, flegado de la retpaĝaro de la afrika agado, kompilado de subvenciopetoj, ktp. La Afrika Oficejo kreas retpaĝon por landaj asocioj kiuj tion deziras. Tiuj de Burundo kaj Benino povas esti

menciitaj kiel ekzemploj (http://esperanto-benino.webs.com, http://esperanto-burundo.webs.com). Kvankam ne tiom necesas fizika ejo por plenumi tiajn taskojn, la oficejo en Benino tamen rolas kiel ejo por kunordigi sendadon de materialoj, kiuj intertempe estis dise sendataj de unuopaj esperantistoj. AO ricevas tiajn materialojn kaj laŭ petoj de afrikanoj plusendas ilin. La oficejo rolas ne nur kiel bela okazo por ebligi al esperantistoj surlokaj kaj eksterbeninaj lerni pri administrado de la Esperanto-movado, sed ankaŭ kiel rimedo por ebligi al afrikanoj, kiuj tie volontulas, gajni iom da mono per Esperanto. André Gokan (vidu la foton en la antaŭa paĝo) estas la nuna volontulo de AO. Li estis lernanto de la elementa lernejo Jules Verstraeten en Codji [koĝi], kie li eklernis Esperanton. Li ankaŭ estas la nuna ĝenerala sekretario de la junulara sekcio de la landa asocio en Benino. De septembro 2009, li parttempe deĵoras kiel volontulo ĉe AO kaj samtempe studas en la gimnazio de Lokossa. Li sufiĉe bone plenumas multajn taskojn de la oficejo helpe ne nur de la respondeculo de AO ene de la afrika komisiono, sed ankaŭ de aliaj esperantistoj beninaj. Kvankam la oficejo estas sendependa de la benina asocio, ĝi funkcias sub ties aŭspicio, ĉar AO ne estas en si mem oficiale registrita organizo en Benino. Antaŭ oficiala registrado de la benina landa asocio (ABeE), ĝi estis sub la aŭspicio de neregistara organizo "Esperanto-Afrik". Homoj, kiuj deĵoras kiel volontuloj ĉe AO, konscias pri la rolo de la oficejo por la afrika agado. Sendado de lernmaterialoj kaj multobligo de lernolibroj forrabas grandan parton de la buĝeto de AO. Sed, entute bagatela estas la sumo necesa por funkciigi tiun relative modestan oficejon, kiam oni konsideras ĝian kontribuon al la bonfarto ne nur de la movado, sed ankaŭ ekonomie al tiu de la komunumo (lupreno de la ejo, kurento, salajro tutmodesta de la volontuloj, ktp). Senĝene oni nun povas aserti, ke la oficejo de unu jaro finfine plenumas la taskojn por kiuj ĝi estas fondita. Por fini, necesas denove memorigi kontaktadreson de la oficejo kaj tiun de la retpaĝo de la Afrika Komisiono: Afrika Oficejo, BP 416, Lokossa-Mono, Benino. Telefono: 00229-22410229, Retadresoj: afrika.oficejo@esperanto.org, afrika.oficejo@gmail.com. Retpaĝo: www.esperanto-afriko.org.

AGADE TRA AFRIKO

- **Benino: la junulara sekcio zamenhofas**

Sabate la 19-an de decembro 2009, beninaj junaj esperantistoj renkontiĝis ĉe la Afrika Oficejo en Lokossa por celebri la tradician Zamenhofan festotagon, kiu simbolas la datrevenon de la naskiĝo de la kreinto de la internacia lingvo Esperanto. Tiun aranĝon okazigis Benina Organizo de Junaj Esperantistoj (BOJE), la junulara sekcio de Asocio de Beninaj Esperantistoj (AdBE). En ĝi partoprenis klubestraranoj kun siaj klubanoj. Ankaŭ ĉeestis la estraranoj de AdBE kaj invititaj gravuloj. Ĉe la malfermo, la prezidanto de AdBE Latifou Gbadamassi alparoladis. Sekvis la vortoj de la ĝenerala sekretario de BOJE, André Gokan. Poste, s-ro Ezin Mechack, prezidanto de klubo Arigbo el Glazoue kaj kontrolisto ĉe la

kontrolkomisiono de la Landa Asocio, iom prelegis pri la historio de Ludoviko Lazaro Zamenhof. Post tio, la partoprenantoj trapasis kelkajn vidindaĵojn de la urbo Lokossa. Verdire, la vagado tra la urbo estis alia grava etapo de la festotago. Dume, la partoprenantoj haltis kelkajn minutojn ĉe la urboĝardeno por babiladi kaj kanti. La vagado finiĝis en restoracio urbocentre, kie okazis tagmanĝado. Dum la ĉeestantoj manĝis kaj trinkis, ili aŭdis melodian muziksonon fare de gitaristo kiun oni hazarde renkontis surloke kaj kiu akceptis ludi gitaron kaj kanti por agrabligi la momenton. Post la tagmanĝado, oni revenis al la Afrika Oficejo por fermi la aranĝon.

André Gokan, ĝenerala sekretario de BOJE (http://tejo-benino.webs.com)

- **Togolando: kunvenoj de la UTE-komitato dum la 17-a Togolanda E-Kongreso en Aneho**

La jaron 2009, sabaton la 26-an kaj lundon la 28-an de decembro en la urbo Aneho, kunvenis en ordinaraj sesioj la komitato de Unuiĝo Togolanda por Esperanto (UTE). Ĉeestis respektive 18 kaj 22 komitatanoj, krom tri observantoj el Benino kaj Kongo DR.

Decido pri la tagordo: la gvidantaro de la komitato prezentis la tagordon. Post proponoj kaj rimarkoj de diversaj kunvenantoj la jenaj punktoj estis pritraktitaj.

1) Legado de la raporto de la antaŭa sesio kaj kontrolo de la farendaj taskoj, 2) raportoj de la kongresa komitato pri la organizado de la 17-a TEK, 3) registrigo de UTE, 4) hejmpaĝoj por UTE, 5) laboroj en 2009 (kluboj, kunlaborantaj organizaĵoj de UTE, estraro de JOTE, estraro de UTE), 6) loko de UTE en Esperantujo, 7) laboroj de UTE en la jaro 2010, 8) 18-a TEK kaj Zamenhofa festo, 9) diversaj kotizoj kaj kunvendatoj en 2010, 10) anstataŭigo de la kasisto de UTE kaj ceteraĵoj.

Unu: Post la bonvenigo al ĉiuj kunvenantoj kaj kontrolo de la ĉeestantoj, sekvis tuj la legado de la raporto pri la kunveno de Lomeo pasintnovembre fare de s-ro Avomenou Kodjovi.

La komitato aprobas unuanime sen rezervo pri modifoj la raporton. La komitato notas dum la kontrolo de la farendaj taskoj la efektivigon de ĉiuj taskoj kaj ĝi kuraĝigas s-ron Adjé Adjévi plu sekvi, proponi kaj korektigi sur la retpaĝoj de UEA informojn koncerne al la membroj de UTE, ties ILEI-sekcio kaj kluboj. Al la estraro de UTE la komitato taskas viziti la klubojn kaj vivigli ilin.

Du: S-ro Agbolo Didier, zorganto pri la "ĝeneralaj komunikoj", raportis ke la kongresa organiza komitato registris 76 aliĝintojn al la 17-a kongreso. Ĝi faris paŝojn por sukcese havi rabaton pri la loĝkostoj por la gekongresanoj, akiris oficialan permeso-ateston por la aranĝo de la kongreso. Li poste informis ke TIETO (Tietti Instituto de Esperanto en Togolando) donacis gravan monsumon al la kongresa kaso.

La komitato rimarkas la atingojn de la kongresa organiza teamo. Ĝi aparte dankas al TIETO kaj alvokas ĉiujn aliajn kunlaborantajn organizaĵojn naciajn kaj internaciajn de UTE imiti la paŝon de TIETO ne nur por la organizado de la proksima kongreso sed ankaŭ por la ĝeneralaj laboroj de UTE en la jaro 2010.

Tri: S-ro Adjé Adjévi sciigis pri siaj unuaj paŝoj al la togolanda ŝtato cele al la oficiala agnosko de la nacia Esperantujo. Raportinte al la komitato, li disponigis la rezulton de lia laboro al la estraro de UTE.

La komitato taskas la estraron de UTE pretigi en la franca lingvo la statuton, la listojn de la nunaj estraranoj kun ties mansubskriboj kaj adresoj, protokolon de la fondkunveno de UTE, informleteron al la ministro pri la landa administrado, la malcentralizo kaj la lokaj kolektivumoj, kaj la dosierkotizon por evolugi la registrigon de UTE. La komitato atentigas, ke temas pri tute nova dosiero ĉar la antaŭa dosiero enkondukita ĉe siatempa ministeriejo en la jaro 1993 por la sama celo perdiĝis.

Kvar: Didier kaj Adjévi raporte disponigis adresojn de blogoj, kie eblas senpage enmeti informojn de UTE rete atendante, ke estu mono por havigi profesiajn hejmpaĝojn al UTE. Temas pri SOS-blogo kaj alia.

La komitato gratulas pro la atingo de s-roj Didier kaj Adjévi, kaj ĝi aparte taskas ilin klopodi krei blogon speciale pri la 17-a Togolanda Esperanto Kongreso (TEK) kun ĉiuj freŝaj informoj, fotoj ktp.

Kvin: La komitato kolektis la raportojn de la jenaj kluboj de UTE: Klubo Esperantista de Kleve (KEK), Zamenhof, Unuiĝo de Verdaj Amikoj (UVA) kaj tiujn de la estraroj de la Junulara Organizo de Togolandaj Esperantistoj kaj UTE. Ĝi aliflanke aŭskultis vortojn pri la agadoj de TIETO kaj de Fonduso Esperantista de Interhelpado kaj Mikrokreditoj (FEIM).

La komitato konstatas ke ne ĉiuj aliĝintaj kluboj de UTE disponigas siajn raportojn kaj tial, ĝi taskas la estraron de UTE plu kolekti la raportojn kaj kune kun la siaj sendi ilin al la Centra Oficejo kaj Afrika Oficejo de UEA plej malfrue la 25-an de januaro 2010.

Ses: *Konsiderante la fakton, ke UTE estas aro de ĉiuj esperantistoj vivantaj en Togolando kaj aliĝintaj al ĝi, ke en UTE povas manifestiĝi diversaj Esperanto-tendancoj kaj formiĝi diversaj frakcioj kun la celo disvastigi kaj praktiki Esperanton, la komitato decidas taski al TIETO zorgi pri la rilato kun la Esperanta Civito, al s-ro Kokou Sagbadjelou pri la rilato kun SAT, al Gbeglo Koffi pri la rilato kun Monda Asembleo Socia (MAS), al s-ino Sassou Ewoe Valentine pri la rilato kun Feminisma Esperanto-Movado (FEM). Ĉiu ĉiam raportas dum la sesioj de la komitato pri la rilato kun la respektiva asocio.*

Sep: Gbeglo Koffi kaj Agbolo Didier prezentis projekton de tripaĝa dokumento pri la strategia laborplano por UTE en la jaro 2010. La dokumento konsistas el du rubrikoj: specifaj laboroj farindaj kaj kostoj por plene efektivigi ilin. La buĝetitaj sumoj montras deficiton de 814.000 CFA-frankoj.

La komitato aprobas la dokumenton kiel la definitivan bazan agadplanon de UTE en la jaro 2010. Ĝi alvokas al la monkontribuo de ĉiuj amikoj de Togolando, ĉefe de UEA kies landa asocio estas UTE, por ekvilibri la spezojn.

Ok: *Konforme al la artiko 40 de la aktuala statuto de UTE, la komitato taskas la estraron de UTE pritrakti en siaj kunvenoj kaj decidi pri la loko kaj la dato de la 18-a Togolanda Esperanto-Kongreso, plej malfrue antaŭ la unua plena sesio de la komitato en la jaro 2010.*

Naŭ: *La komitato elektas la kunvendatojn jene: la estraroj de UTE, JOTE kaj la gvidantaro de la komitato kune interkonsiliĝos la 27-an de februaro kaj la 25-an de septembro, kaj la komitato sesios la 27-an de marto kaj la 6-an de novembro 2010. Ĝi fiksas: la aliĝon al UTE je 200 frankoj por klubano kaj 500 por unuopulo, la jarkotizon je 250 frankoj klubano kaj po 500 unuopulo, kaj la kongreskotizon ĝis la fino de oktobro je 1.000, en novembro 1.250 kaj en decembro 1.500 frankoj. Ne esperantistoj pagos kvaroblon, dum eksterafrikanoj pagos 40 eŭrojn por la kongreso.*

Dek: *La komitato konstatis la vakon de la posteno de la kasisto en la estraro de UTE, decidas ke la vicprezidanto, s-ro Attaglo Kokou Elom, zorgos pri la financoj de UTE ĝis la proksima kongreso; tio signifas ĝis la fino de la mandato de la aktualaj estraro kaj komitatanoj de UTE.*

Apendico:
La komitato konstatis ene de la togolanda movado okaze de la virina tago la naskiĝon de la branĉo de FEM (Feminisma Esperanto-Movado), nome de FUTE (Feminismo en Unuiĝo Togolanda por Esperanto). La ĵus naskita grupo aktivas sub la respondeco de la komitatanino s-ino Sassou Ewoe Valentine kun la helpo de alia togolanda esperantistino Kossivi Affi Djatougbe Blandine.

La komitato diskutis pri la Fonduso Esperantista de Interhehpado kaj Mikrokreditoj (FEIM). La diskuto esence orientiĝis al tio, kiel la fonduso povas helpi en la laboroj de UTE kaj reciproke, kiel togolanda esperantistaro povas profiti de tiu ĉi programo de mikrofinanco.

La komitato notas, ke tiu ĉi memstara fonduso ekzistas en la togolanda Esperanto-aero jam de antaŭ tri jaroj. Ĝi funkcias, kaj multaj el togolandanoj (esperantistoj kaj ne) de tiu ĉi funduso nun sufiĉe plibonigas sian vivon per ekonomie monenspezigaj aktivecoj per alprunto ricevitaj. La komitato proponas

la kunlaboron de FEIM kaj UTE, ke membroj de FEIM estu esperantistaj membroj de UTE. Adjé Adjévi estas taskita trakti la aferon kun FEIM kaj poste informi la komitaton pri la rezulto.

La komitato taskas al la estraro de UTE skribi leteron al la organizo HP (Unu Homaro, unu Planedo), kies ĉefa laboro en UTE estas helpi, konsili, orienti klubojn kaj unuopulojn en la starigo, verkado kaj realigado de ekonomie mondonaj projektoj, ĉu ĝi plu plenumos sian rolon en UTE pro longjara malaktiveco.

Adjévi Adjé

ESPERANTO KAJ AFRIKANOJ

Gilbert Simiyu Sikala: Mia lando estas Kenjo kaj mi loĝas en la urbo Kapsabet. Ekde februaro 2009 mi lernas Esperanton kiel mian duan lingvon internacian por komuniki kun homoj el aliaj landoj en la tuta mondo. Tio nun eblas per nova teknologo en diversaj aferoj. Kion mi gajnas pro Esperanto estas tio, ke mi havas multajn geamikojn en la tuta mondo kaj korespondas kun ili. Jes, Esperanto ŝanĝis ion en mia vivo. Mi komunikas kun multaj homoj kiujn mi antaŭe ne konis. Pli da amikoj ĉirkaŭ la mondo korespondas kun mi ĉiutage. Tio estas grava profito pro Esperanto.

Bruno Randrianarivelo: Mia patrolando estas Madagaskaro kaj mi loĝas en la ĉefurbo Antananarivo ĉe la kvartalo Anosizato-Ouest. Mi naskiĝis la 30-an de majo 1964 (do mi aĝas je 45 jaroj). En la jaro 1985 mi eklernis Esperanton danke al s-ro Rasolofo Roger . Ĝin mi lernis ĉar mi tre ŝatas internaciajn amikecojn, kaj konsciiĝis ke la celoj de Esperanto (egaleco, frateco, neŭtraleco, paco, solidareco, komuneco, amikeco) tre utilas al miaj vidpunkto-principoj. Plie, ĝi estas tre facila kaj instruiga lingvo neŭtrala. Per Esperanto kreskas miaj kapabloj por studado de la aliaj lingvoj: la franca, la angla, la germana kaj eĉ la madagaskara (mi ne preferas uzi la vorton "malagasa"). Ankaŭ, tre kontentigas min verki kaj kanti en tiu ĉi lingvo komuna. Mi gajnis amikecojn inter esperantistoj. Esperanto estas unu el oraj ŝlosiloj kiuj tutcerte malfermis la pordojn de la tuta mondo. Danke al ĝi, ni povis interhelpi per ricevado de medikamentoj, konsiloj, poŝtkartoj kaj intersanĝoj de ideoj.

Gnancadja Bernard: Mi loĝas en Benino, nun de kelkaj monatoj en la urbo Lokossa. Antaŭe mi loĝis en Codji, kie estas la Esperanto-lernejo Jules Verstraeten. Mi eĉ frekventis tiun lernejon; pro tio mi parolas Esperanton. Mi estas 16-jaraĝa kaj mi eklernis Esperanton en 1999, kiam oni fondis la lernejon. Mi eklernis ĝin ĉar ĝi unue estis parto de la lernfako. Ĝi ankaŭ estas bela lingvo, facila kaj lernebla. Poste mi vidis, ke mi ankaŭ povas korespondi kaj komuniki kun eksterlandanoj. Pro Esperanto, ĝis nun, mi daŭrigas mian studadon, ĉar esperantistoj pagas por miaj lernokostoj de multaj jaroj. Verdire Esperanro ŝanĝis ion en mia vivo. Danke al Esperanto, mi estas homo kiu povas legi kaj skribi: mi ne plu estas analfabeto.

ESPERANTAJ HELPSTRUKTUROJ MULTNOMBRAS

Antaŭ deko da jaroj, la sola kanalo por helpi aŭ subvencii Esperanto-agadon en Afriko estis UEA. Tiam estis neimageble helpi iun strukturon afrikan sen informiĝi ĉe UEA aŭ ĉe ties tiama komisiito por la movado en Afriko. Tia centrigo ne estis malbona en si mem, ĉar ĝi permesis scii pri kiom da financa helpo ricevis Afriko. Sed, de kelkaj jaroj, unuopuloj, precipe eŭropanoj, preferas helpi sen kanalo aŭ apogo de UEA. Kompreneble tio permesis al multaj komunumoj scii pri Esperanto pere de tiu demokratiĝo de la helpo. Inter la sukcesplenaj agadoj ni povas mencii la projekton en Codji, kie multaj geknaboj povis iri al lernejo danke al helpo de unuopaj esperantistoj (www.educ-etre.org), la projekto-Nabouba de Vladka (por georfoj), tiu de Johan Derks en Burundo (http://www.esp-evoluo.tk), de Nino en Tanzanio (http://www.changamano.org/indekso.html) ktp.

Antaŭ dek jaroj, kelkaj homoj opiniis ke necesis kunordigi ĉiujn helpojn por Afriko tra unu sola instanco, dum nuntempe aliaj preferas lasi tian decidon al la bontrovo de la mecenato. Ambaŭ strategioj havas ne nur pozitivan flankon, sed ankaŭ negativan: centrigi la helpon por Afriko ja permesas pli efikan kontrolon, sed ankaŭ kreas tutpotencan kontroliston, kiu kelkfoje povus senkiale rifuzi subvenciadon de iu strukturo pro persona konflikto kun ties membroj. Aliflanke, dise helpi strukturojn en Afriko ankaŭ povus kontribui al kreado de multaj fiktivaj projektoj. Tiel la mecenato seniluziĝas post kelkaj jaroj kaj ofte konkludas ĝeneraligante sian malbonan sperton kiel ion tute oftan en Afriko. Plej taŭga kaj universala strategio verŝajne ne ekzistas; tamen eblas informiĝi jen kaj jen pri la evoluo de la financita projekto ĉe landaj aŭ lokaj instancoj. El informoj ricevitaj de diversaj homoj, oni devus facile diveni pri la seriozeco de la projekto.

En la dekunua numero de la bulteno *Esperanto en Afriko*, Vladka raportis pri la orfejo Nabouba (Benino), kiun ŝi helpe de aliaj eŭropaj mecenatoj subtenas de du jaroj. Tute seriozan laboron ŝi faras por la georfoj de la centro. Johan Derks ellaboras planon por konstruigi Esperanto-centron en Burundo, dum de multaj jaroj Nino Vessela agadas por plibonigi vivnivelon de la komunumo en Tanzanio.

En Codji, post kontribuo de esperantistoj al konstruado de la elementa lernejo nome de la belga esperantisto Jules Verstraeten, la fondaĵo Mondo de Martin Schaeffer, unuopaj esperantistoj el Belgio kaj Francio, neesperantistoj el Kanado, ktp, kontribuas al financado de studado de gelernantoj el Codji, kiuj post la elementa nivelo intencas daŭrigi en la duagrada lernejo. De kvin jaroj, ĉirkaŭ 25 geknaboj el la lernejo Jules Verstraeten ricevas tiun helpon. Ekzemple 65 geknaboj el Codji ricevis por la lernojaro 2009-2010 financan subtenon de esperantistoj. La helpon oni aŭtomate perdas, se oni ne sukcesas malgraŭ la pagita lernokosto. Post du jaroj, la unuaj geknaboj kiuj komencis je la fondo de la lernejo Jules Verstraeten estos en la universitato. Bedaŭrinde neniu el la tiamaj knabinoj ne ankoraŭ sukcesis atingi tiun nivelon pro socia kaj tradicia malhelpo. Oni

serioze ekpripensas pri strategio pli taŭga por kuraĝigi knabinojn daŭrigi la studadon ĝis la fino de almenaŭ duagrada lernejo. Pliaj informoj pri la projekto en Codji estas legeblaj en la retpaĝo www.educ-etre.org . Ligo al esperantlingva paĝo estas trovebla tie.

MESAĜO AL LA 17-A TOGOLANDA KONGRESO

Mi ĝoje notas, ke la 17-a Togolanda Esperanto-Kongreso traktas diversajn formojn de diskriminacio. Tiel ĝi daŭriĝas tiuteman edukan agadon, kiu havas longan tradicion en Universala Esperanto-Asocio. Parolante pri longa tradicio, ni subkomprenas, ke temas pri problemaro, kiun ni daŭre spertas, eĉ se feliĉe ni povas ĝoji, ke multa progreso ankaŭ okazis. La Esperanto-movado estas unuavice movado kontraŭ la lingva diskriminacio. Tamen, UEA ne limigas sian agadon nur al tiu problemo. UEA estas eduka organizaĵo por klerigi siajn membrojn kaj aliajn esperantistojn ankaŭ pli vaste.

Ni ĵus festis la 100-an datrevenon de la naskiĝo de Ivo Lapenna. Estante finno, mi memoras, kiel li en la Universala Kongreso en Helsinko, en 1969, parolis pri la prahistoria kredo de la finna popolo je la forto de la vorto anstataŭ la forto de la perforto. Malgranda popolo ne povas progresi uzante forton kontraŭ aliaj por ekspluati ilin je sia propra profito. Ĝia forto estas en la vorto, tio estas, en strebado por edukado kaj klero. Tio validas ankaŭ por la Esperanta popolo, kiu nek povas nek volas posedi ajnajn perfortilojn. Por fariĝi pli forta kaj pli granda, nia popolo konstante eduku kaj klerigu sin. Ni lernu Esperanton ne nur, por ke la nombro de ĝia parolantaro kresku. Por ni Esperanto estu ilo, kiu helpu al ĉiu el ni kreski mem.

Ekzemploj pri la eduka agado de UEA rilate diskriminacion estas multaj. En 1974 UEA faris laborplanon por la Jardeko de Luktado por Forigo de Ĉiuj Formoj de Rasismo kaj Rasa Diskriminacio. Dum tiu jardeko, en 1980, okazis la 65-a Universala Kongreso en Stokholmo kun la temo “Diskriminacio”. Ĉiaj formoj de diskriminacio estis traktataj, ekde lingva, kultura kaj ekonomia ĝis diskriminacio pro sekso, seksa orientiĝo kaj fizika handikapo. Lastatempe, UEA eldonis i.a. la libron *Paĉjo, kio estas rasismo?* de la fama aŭtoro Tahar Ben Jelloun. Grupoj, kiuj ofte estas flankenigataj aŭ eĉ persekutataj, en UEA estas egalaj kun ĉiuj aliaj. Ligo Internacia de Blindaj Esperantistoj estas unu el ĝiaj plej prestiĝaj fakaj asocioj, Internacia Asocio de Handikapitaj Esperantistoj preskaŭ tuj post ĝia fondo estis akceptita en UEA, kaj kun Ligo de Samseksamaj Geesperantistoj UEA kunlaboras jam ekde 1990.

UEA senhalte klopodas, ke esperantistoj el ĉiuj mondopartoj povu efektive partopreni en la internacia movado. Ekde 1960, Fondaĵo Canuto ĝojigis milojn da gesamideanoj, kiuj ne povus mem pagi kotizon, per la membrokarto de UEA, la vera pasporto de Esperantujo. Triamonda Kongresa Fondaĵo faciligas de pli ol dudek jaroj al triamondanoj partoprenon en UK. Pro altaj kostoj kaj vizaj problemoj tiu helpo povas esti nur simbola, pro kio UEA iniciatis regionajn kongresojn. La unua el ili en Afriko okazis en 1990 ĝuste en Togolando, dek jarojn post la UK en Stokholmo, kie UEA lanĉis sian agadon en Afriko per speciala kunsido, kies postaj fruktoj estis konkreta plenumiĝo de celoj, al kiuj tiu UK estis dediĉita.

Mi deziras al la kongresanoj inspirajn diskutojn por ĉies kleriĝo kaj por la antaŭenigo de Unuiĝo Togolanda por Esperanto!

Osmo Buller
ĝenerala direktoro de UEA (Gazetaraj Komunikoj de UEA, n-ro 353, 2009-12-26)

VIDPUNKTO: DISKRIMINACIO

La diskriminacio estas la fakto trakti malsame iun aŭ grupon, kio montriĝas per apartigo. Sub iu formo aŭ alia, la fenomeno tuŝas nin ĉiujn. Tiu ĉi aktuale fundamenta problemo disvolviĝas danĝere en la socio kaj invadas ĉiujn tavolojn de la vivo. Tiel oni distingas diversajn diskriminaciojn: fizikan, ekonomian, religian… Tiuj ĉi ekzemploj estos esenco mem de mia verkaĵo en la sekvaj linioj.

Estas fizika diskriminacio, kiam oni konsideras la virinojn malplivaloraj kaj de tiu fakto ilin malpartoprenigas en decidprenoj, aŭ malkonsideras iliajn vidpunktojn… Konsideri la junulojn ne sufiĉe spertaj aŭ ne maturaj por mem respondeci, ne aŭskulti kion ili demandas, kion ili proponas estas diskriminacio. La problemo rilatas ankaŭ al la haŭtkoloro. La plej fame konataj ekzemploj tiuterene estis la situacio en Sud-Afriko antaŭ la 90-aj jaroj, kaj la kazo de nigruloj en Usono antaŭ pli ol 50 jaroj. Oni diskriminacias rilate al la fizika aspekto per malakcepto, indiferento aŭ mokado de fizikaj handikapuloj kaj tiel plu.

Ekonomia diskriminacio kreas klanojn inter tiuj, kiuj havas monon, valorajn posedaĵojn, riĉaĵojn, kaj tiuj kiuj ne havas. Ĝi esprimiĝas per la malestimo, neprofitemo sed ankaŭ per malegaleco en ŝancoj. Ilustras pli bone ĉi tion la diferenco inter la okcidentaj landoj kaj la sudaj – alivorte, inter la norda parto de la mondo kaj la suda parto.

Diskriminacio far ideoj aŭ kredoj personaj, religiaj aŭ kulturaj manifestiĝas per la malakcepto al tio kio estas malsama, al tio kion oni ne komprenas, kaj pli ĝenerale per la malakcepto al diferencaj ideoj, de malsimilaj vivmanieroj… Ekzemploj tie ĉi: la konfliktoj interreligiaj, intercivilizaciaj.

Konklude, la diskriminacio estas fonto de perforto kaj sufero. Ĝi kaŭzas multe da timo, egoismo, senkuraĝiĝo, pesimismo kaj soleco. Sub ajna formo la diskriminacio nenie utilas. Necesas, ke ni esperantistoj agu en la persona vivo kaj en la asocia por eviti aŭ mallarĝigi, eĉ ŝanĝi tion ĉi en niaj medioj, traktante aliajn tiel kiel ni ŝatus, ke ili traktu nin.

Adjévi Adjé

NEKROLOGO

Gerhard Hirschmann (1939-2009)

Gerhard Hirschmann, 70-jaraĝa aktiva esperantisto, forpasis la 14-an de decembro 2009. Li estis unu el la plej porafrikaj esperantistoj kies koro batas ne nur por la bonfarto de la movado en Afriko ĝenerale, sed ankaŭ por kelkaj afrikaj komunumoj specife. Li restas kaj restos en la memoro de la tuta afrika esperantistaro pro siaj senkondiĉaj kaj bonkoraj agadoj. Gerhard, vi certe eterne kuŝas en multaj afrikaj landoj.

****

Viajn komentojn, konsilojn, sugestojn kaj raportojn pri okazintaĵoj en via urbo aŭ lando bonvolu sendi al la redakteja adreso: afrika.oficejo@gmail.com aŭ aerpoŝte al:

Afrika Oficejo, BP. 416 Lokossa-Mono, Benino
tel./fakso: +229 224 10 229

****